

DOBROGEA JUNĂ

DOBROGEA DOBROGENILOR
Director Proprietar C. N. SARRY

APARE ZILNIC

Redacția și Administrația: CONSTANȚA, Str. Școlii Vănoș 27
Abonamentul cu supliment cultural: un an 900 lei, 6 luni 500 lei,
Pentru Autoritatea și Institutul Județean — Redacția și Administrația

Problema musulmană în Dobrogea

Se petrece dela o vreme un fapt, care trebuie să dea serios de gândit celor cari conduc destinele acestei țări.

Din cauza pe care credem că o fiată, oamenii nu se-a căsătorii la fața locului și cu toată seriozitatea cavonii, elementul musulman, cu deosebire din Dobrogea de sud, emigrează în Turcia.

Intre factorii cari determină această fenomen de strămutare în masă, nu poate fi lăsat de o parte acela al unei propagande, care a dat naștere în mintile lucrărilor noastre musulmani, și noi mira) quasi-paradisic al Anadoliei. Propaganda aceasta însă n'ar fi putut prinde, dacă n'ar fi găsit un teren propice.

În faptul emigrării populației musulmane din Dobrogea, statul nu este completament lipsit de vină.

În cei treizeci ani ai săi de existență, țara noastră, închinată intereselor și cauzelor dobrogenilor, înțelegând în esență consolidării stăpânirii românești în Dobrogea, a păstrat în mod permanent atitudinea care se poate vedea și din cele de față și care credem că nu este necunoscută cel puțin Dobrogenilor. În mod constant, ziarul nostru a atras atenția forurilor conducătoare asupra răspunderii pe care și-o asumă în fața istoriei, lăsând nerezolvate atâtăea și altele chestiuni cari alcătuiesc problema musulmană în Dobrogea.

Dacă nepăsarea oficialității românești n'aver, până mai demult, consecințe prea grave, astăzi, în urma noilor perspective cari se deschid pentru Turcia, erație a revoluției comuniste, revoluția cea mai bogată în strălucite rezultate și cea mai săracă în violențe, a căsătorii nașterii înseamnă patentă inconștientă și nepriecere totală a roșterilor politice ale României în Dobrogea.

Emigrarea turcească înseamnă ipso facto depopulare a regiunii acesteia, în care colonizarea, cu toate străduințele oficiale, n'a ajuns încă să dea, economic, rezultatele ce se pot aștepta față de resursele pe cari le posedă.

Pe acest fenomen etnic de depopulare se greșează un altul de caracter economic, însă cu consecințe etno-politice de o incalculabilă gravitate: S'a întreprins civa în a cui mână intră banurile celor cari se expatriază? Așa putem spune, că puterile celorlaltor români sunt prea mici pentru ca ei să devină stăpâni acestor bunuri. Ele intră în mâna altora.

Dar nu acesta este faptul, care ne preocupă în rândurile de față, pentru că adevăratul interes al statului nostru nu este atât să compere pentru colonii săi banurile țarilor, cari emigrează, cât acela de a evita emigrarea.

Lăsând de o parte considerațiile de ordin sentimental, de exemplu loialitatea musulmanilor față de elementul românesc, considerăm de ordin practic imediat — și permanent — impun categoric evitarea emigrării, începând de la sine înțeles — cu înălțarea cauzelor ei.

Dar cari sunt aceste cauze? În primul rând, administrația. Vom aminti aici vorba lui Mihailo Cegăliceanu, care spunea, acum câmpatruzece de ani: „Cum vrei să nu plece Tareh, dacă țentert de la el au trecut în noi?”

Prin „țentert”, marele bărbat de stat înțelegea pe percepțori. Și percepțorii nu sunt singurii, de cari această pacinică, blajină și loială populație turcească are a se plânge.

Dar lăsând de o parte pe cei mărunți, statul însuși, conducerea centrală, n'a dat dovada unei înțelegeri mai apropiate a problemei.

S'a gândit statul să și asigure acel element, care, pentru relațiile dintre el și această populație, era indispensabil?

Cum a rezolvat statul chestiunea conducătorilor spirituali ai musulmanilor din Dobrogea?

O spune memorial înaintat zilele trecute Ministerului cultelor de către mulții din cele patru județe ale Dobrogei.

Hogii, absolvenții ai Seminarului de la Medgidia, sunt plășiți cu 900 lei lunar. Mulții și ceilalți clerici musulmani, cari trăiesc săi controla și să-i îndrăzeze în exercitarea misiunii lor, sunt la fel de rău salariați. În aceste condițiuni, rolul lor de agenți de legătură între statul românesc și populația musulmană, este nu dificil, dar chiar imposibil de îndeplinit.

Să ne mai întrebăm deci: de ce prinde propagandă celor cari li chiamă în Turcia? Dar faptele așa sunt, fapt Turcii ar pleca și fără propagandă.

Într'un prilej festiv, care a avut loc acum patru zile aci, în Constanța, reprezentanții unei corporațiuni de profesioniști intelectuali, din cari se recreează azi aproape optzeci la sută din conducătorii țării, cerea ca un deziărat — credem că nu al populației musulmane — desființarea cadrelor ca instituțiuni anacronice și perimate.

Iată o dovadă a superficialității cu care, nu din lipsa posibilității de pătrundere, ci din ea total alte cauze, oficialitatea românească și cercurile din sânul cărora ea se recreează, privesc problema musulmană în Dobrogea.

Să nădăjduim că alarma dată asupra emigrării musulmanilor și discuțiile ce se vor naște în jurul acestui fapt, vor putea deschide ochii celor de sus, de acolo unde, răspunderea credem că încă încă mai apară.

ION NEICU

Copil părăsit

Femeia Ilona Lenghel din str. Luminei No. 5 s'a prezentat la chestură cu un copil de 3 ani, lăsat în grija sa de către o necunoscută, sub pretext că se duce după țarguși.

Mama copilului nu mai întorcându-se, copilul a fost încredințat de poliție d-nei El. Borănescu din str. Bolintineasa. Se fac cercetări spre a se găsi denaturat mamă.

Un evreu trece la islamism

Comerciantul evreu Samuel Chelmal din Galați a cerut multatului local să-i îndeplinească formalitățile pentru trecere la religia musulmană.

Multatul a rezolvat favorabil cererea, dându-i numele de Salim Chelmal.

După cum e și firesc, cazul produce senzație în cercurile musulmane din localitate.

CHESTIA ZILEI

„Lucruri sfinte“

Confratele „Birutaș”, care apare în Cătrani, în ultimul său număr, sub semnătura directorului său, d. Cristofor, aduce la cunoștința Prea Sfințitului Episcop al Tomisului, de a cărei de Dumnezeu pășită eparchie ține și județul nostru, a-buzurile la care s'au dedus „Birutașii” trimisi d. P. Sa, ca să plimbe moaștele Sf. Pantelimon prin sa-lele acei țării, întru împierata marelui Domnului pentru o ploșe, care să pună capăt secretelor — amenință și oamenilor și vitele de forme.

Și întrebă numitul confrate, dacă „trimișii” Episcopului tot-au „popi, călugări, sau țărăni îmbrăcați în haine preoțești”?

Pentru că „acești bandiți au jefuit populația săracă, luând din fier-cere comună, din cele aproape 200 din talomija, câte 3-4-5 și chiar mai mult de la lei și circa 15-16 saci îndreapăi dând în rețea cu servete, presoaie și bucăți de pânză”. Toate înșepte pentru... Sfântul Pantelimon!

Întrebările, indignării și redumerrilor, ori cât de legitime ale banului nostru confrate, noi totuși le vom pune... un les.

„Birutașii” Prea Sfințitului, trimiși în misiie, aveau oarecum dreptul la „sose de deplăsare”. Ce va zice însă d. Cristofor, când li vom arăta că, într'o comună din județul nostru, prozei a prinsa dela enoriașii săi o mie lei, pentru ca să le facă o rugăciune pentru ploșe? Iar drept creștinușii a trebuit să se execute!

BOULETIN POLITIC

Încă o victorie a guvernului!

Situația regimului nu se poate caracteriza mai bine, decât redând următoarea convorbire care a avut loc alături în localul prefecturii de Constanța.

Un deputat guvernamental dăd cu ochii de secretarul partidului național-țărănesc, i se adresa cu cuvintele: — În numele partidului din care fac parte, dă-mi voie să adresez partidului pe care-l reprezintăți multumiri, pentru sprijinul pe care mi-l dați.

Se știe, în adevăr, că din considerațiuni lenne de înțeles partidul național-țărănesc sprijine actualul guvern. Se vorbește chiar de un memoriu, pe care d. Mihailo I-ar fi adresat Săverșanului.

Astfel, maaarele partid național liberal se menține prin mila și cu sprijinul adversarului. O situație mai ridicolă și mai mizericoasă n'ici că se poate concepe.

Totuși acest sprijin nu va face decât să prelungească cu câteva săptămâni o existență condamnată. Guvernul însă să întocmească bugetele, după victoria raportată ieri, când a putut anunța rămănera lui în putere și convocarea parlamentului pe la jumătatea lui Iunie, își poate spune că și regala Pyrrus o distoară: „Încă o răzândă ca asta și sunt pierdut”!

Un accident în port

Eri d. a. pe când echipajul vasului norvegian „Pan Europe”, făcea exerciții de lansare a bărcilor de salvare, una dintre bărci s'a răsturnat și mariaarii alături în ea au căzut în apă, salvându-se prin fozot.

Unul dintre ei, al cărui nume ne scapă, a fost însă lovit peste brațe de mearalele cu cari se coboară barca atât de puternic, încât ambele brațe i-au fost fracturate.

Cronica higienică

Valoarea alimentară a laptelui pentru creșterea copiilor și sănătatea publică

Laptul este un aliment compatibil cu oarecare conține toți principalii alimentari de care organismul animal are nevoie: substanțe albuminoide, grăsimi, hidrați de carbon, săruri minerale, vitamine. Acești principii alimentari, întrețin viața organismului, repară pierderile produse de funcțiunile fiziologice: respirație, circulație, nutriție și produce energia animală.

Pentru ca laptele să fie folosit organismului, este necesar să fie curat, sterilizat cu apă am-don (scrobol) etc să provină dela vaci care sunt complet sănătoase. Vacile bolnave de tuberculoză, transmit bacilii tuberculozei, tip bovin, prin lapte la om, pe care li bolnăvește de tuberculoză.

Laptele murdar, muls de persoane bolnave, sau purtătoare de microbii febrei tifoide, tuberculozei, scarlatinei, palagrei, poate să transmită prin murgerea vacilor, acești microbi cari bolnăvesc pe consumatori, în special pe copiii care sunt mai puțin rezistenți la bolii.

Vacile infectate cu bacilul lui Bang, care produce avortul infecțios al vacilor, transmit la om prin lapte boala numită febra ondulantă.

Pentru ca toți principii alimentari care se află în lapte, în special vitaminele antiscorbice și antiscorbice, să fie folosiți de organism, laptele ar trebui consumat crud. În străinătate s'au constituit asociațiuni, pentru a produce lapte curat, care să fie băut crud, în special pentru copii și convalescenți. Este așa zisul lapte certificat Pentru a se produce un asemenea lapte, s'au construit grăduri igienice, pentru vaci perfect sănătoase, care sunt riguros tuberculizate, pentru a se tolătura cele tuberculose.

Acestea sunt mulse de oameni perfect sănătoși, curați pe mâini, cu vase în care se murg și se transportă perfect de curate. Un asemenea lapte, are un minimum de microbi, pe cm. c. dar pentru a fi recoltat în această stare, necesită multe cheltuieli care li fac scump și nu poate să fie consumat decât de oameni bogăți.

Așa cum se recoltează laptele în țara noastră, dela țepari ambulanzii, nu poate să fie decât fierț consumat, pentru a se distinge prin fierbare microbii vălătători organismului.

Care sunt mijloacele pentru a obține un lapte hrănitiv la noi? La această vom răspunde în numărul viitor. Dr. T. Rădescu

Pescari salvați dela înneș

Am relatat în numărul de ieri, că o canonieră a marinii militare și remorcherul Tomia al construcției portului au eșit în larg spre a căuta pe cei patru oameni despre care stăteaua c. l. Agigea anunșase că au fost văzuți într'o barcă, în preda valurilor.

Eri d. z. remorcherul „Amarillys” a fost trimis și el să-i caute țără însă să-i găsească, în schimb a adus în port 10 pescari lipoveni cari, în patru bărci, fuseseră prinși de furtună în larg și nu mai puteau reveni.

Spre norocul lor, „Amarillys” a dat peste ei și i-a scăpat dela moarte.

Grădăniții accident de avion de la Cernavoda

Eri dimineață, au decolat de pe aeroportul Băneasa trei avioane, cari formau a petra serie de concurenți în zădul organizat pentru cupa „I. mel Ghica”.

Primul avion, un SET pilotat de căpitanul Gh. Cucur și locotenentul Rotaru Sava, a decolat în ora 3. Al doilea avion, Potez, care avea pe bord pe locotenentul Niculescu Dumitru și pilotul Valeriu, a decolat la ora 5,56 iar al treilea cu căpitanul comandor Vasiliu și căpitan test-fescu a decolat la ora 6,19.

Primul avion, după o oră de zbor, cam pe la ora 4, din cauza ce urmează a se stabili, — preababil reaua situație atmosferică — s'a prăbușit la 7 km. de satul Găbăncu, lângă Cernavoda. Avionul a fost observat când se prăvălea de cățiva sâteni, cari au semnalat nenorocirea.

După căderea avionului a luat foc, arzând în întregime.

Cei doi aviatori au fost aruncați la câțiva metri de avion. Ambii sunt morți având craniele sfărâmate.

La fața locului a sosit o comisie de anchetă trimisă de comandamentul forțelor aeriene, spre a stabili precis cauzele nenorocirii.

Informații

Pentru alimentarea cu apă a coloniștilor din jud. Darostor, direcțiunea generală a coloniștilor a executat până acum lucrări în valoare de aproape șase milioane lei, constrând în total 17 pășuni, unele de mână, altele cu motoare și rezervoare — multe până la adâncimi considerabile

Populația musulmană din Medgidia este adănc nemulțumită — și cu drept cuvânt — de desființarea grădinei de copii, abia refăcută.

E o măsură care lovește și în interesele naționale ale țării.

Joi la amiază încează cursurile tuturor liceelor și gimnaziilor de băieți și fete din întreaga țară. La 5 Iunie vor începe examenele de fine de an.

Primăria stației Eforia a început lucrările pentru consolidarea malului mării.

Lucrările vor fi terminate până la 15 Iunie a. c.

La ceai, cafea, prăjituri, preferați Coniac și Rom

Standard

Aflăm că societatea Aurora Petroliferă din București a creat în Constanța un mare depozit de uleiuri minerale din renumita fabricăune Peboil, arendând exclusivitatea vânzărilor pentru Dobrogea d-ful L. I. Stern, vechiul petrolist dobrogean.

Se aduce la cunoștința celor interesați, că orice de servicii în birourile Comar și de Comerț și Industrie Constanța sunt dela 8—13.

**PENTRU A CALMA
DURERILE REUMATICE**

Bătrânețea aduce cu ea un cortegiu întreg de boli. Dintre toate, aceea care chinuște cel mai mult pe omul în vârstă, sînt durerile reumatice.

Mijlocul care procură în toată lumea civilizată o bătrânețe liniștită, lipsită de dureri, este

SLOAN'S LINIMENT

Ungeți ușor cu Sloan's Liniment locul durerii. Repetați la nevoie ocaz. Sloan's face să dispară durerile, aducînd o vindecare rapidă și binefăcătoare și durabilă. Cumpărați numai un flacon.

De vânzare în farmacii și drogerii. L. 170 din anul

SLOAN'S LINIMENT NIMICĂȘTE ORICE DURERE

ROMAN CAPATANA
Fondatorul și proprietarul Fabricii
„REGINA MARIA” și al
„BONBONERIEI PALATULUI”.

Intreprinderile „Regina Maria”

Cele mai mari fabrici de ciocolată din țară
1. Fabrică: Str. OCTAVIAN No. 42-48—11 Fabrică: Str. PUȚU CU APA RECE 35

Magazine de desfacere ale „BONBONERIEI PALATULUI”
proprietății a celorlalte întreprinderi:

unde se obțin pe lângă toate produsele fabricelor „Regina Maria” și ultimele creațiuni în materie de confiserie și patiserie.

BUCUREȘTI

- 1) Calea Victoriei, Piața Carol I (Fondația Car I I).
- 2) Calea Victoriei 42 (colț cu Pasajul Comediei).
- 3) Strada Eugen Carada 6 (colț cu str. Doamnei).
- 4) Str. Carol 46.
- 5) Bulevardul Pache 116.
- 6) Bulevardul Ferdinand 60.
- 7) Bulevardul Elisabeta 20 (sub Hotel Astoria).
- 8) Piața Rosetti 4.
- 9) Intrarea Zăvoiuți 1 (Clădirea).
- 10) Str. Roman 186 (colț cu Victoriei).
- 11) Bulevardul Tache Ionescu 11.

12) Plocești — Piața Unirii **Cereți ciocolata „URS DE DONNA”**

Colectura Principală
P. ȘAPIRA-Hagiul
CONSTANȚA
REÎNTOIȚI-VĂ din timp
lozurile pentru
CLASA II-a
cu tragerile la **5-6 Iunie**

Jucătorii care au cumpărat lozurile cl. I a. din ghiseul din str. Carol No. 58 (fost magazinul Seritana), sînt rugați a se prezenta pentru reînnoirea clasei II-a

la Colectura Principală
P. ȘAPIRA-Hagiul
Strada Carol No. 22

Cabinet Dentar
M. DINER
Extracțiuni fără durere
Danturi fixe în aur
(American Bridg)
CORONARTE
Str. Pievnei 1
Telefon 857 41—A

Chestera Poliției Constanța
Circ. II-a
PUBLICAȚIE DE VANZARE
No. 3531 29 Mai 1934

Se publică spre cunoștința generală că d. judecător de ocol mixt Constanța, prin adresa No. 12162/934 a fixat în ziua de 15 cinci lei pe 934 vânzarea prin licitație publică în piața Grivița din Constanța averea mobilă a debitorului Gh. Teacă din Constanța Mîhăileasa 40 pentru despăgubirea creditorului Nicolae Zereșanu din Constanța pentru suma de lei 2870 (cheltuieli de judecată lei 300 plus procento de la 31 | 8 | 934 și pînă la achitare acestuia conform cărții de judecată civilă No. 644 | 933 a judecătoriei mixte Constanța învaluită cu titlu executor No. 48 | 34 averea achestrată se compune din următoarele: 1) un șifon cu două uși din care una cu oglindă mare de cristal și un șarțar culoare mason, 2) un birou stejar cu două uși și două șartare și sus cu o oglindă cristalină cu ramă stejar, 3) Un pat de fier în tablă culoare verde închis, la capete cu bare de bronz.

Prevăzute în procesul verbal de arhivă din ziua de 12 Martie 934 vânzarea se va face la locul și data indicată începînd de la orele 9 a. m. unde licitatorii se vor prezenta.

Comisar ajutor, Iordănic.

DOCTORUL
Eduard N. Bernfeld
Boli interne și de Copii
Boli de Femei

TRATAMENTUL RADICAL AL BOALELOR VENERICE (Sifilis etc. și SIFILIS) la bărbați și femei prin cele mai noi metode

Raze ultraviolete
Anestezia sîngelui
ELECTRICITATE medicală pentru tratamentul bolilor de femei, sergerii, mîră, ovare, sciatică, nevralgiilor, durerilor reumatice.

Strada Rahova No. 20
colț cu Strada Ion Lahovari
Consult. 8—1 și 4—8 591—L

Căștigați în Loterie jucînd numai la Colectura **P. ȘAPIRA-Hagiul**

Sanatoriul
„CARITATEA”
DR. FR. BITTAU
Str. Carol 131 colț cu Str. Tache Ionescu 8
(în curtea Bisericii Germane)
Sanatoriul modern pentru chirurgie, — Boli interne, — Meternitate, — Ginecologie — Radiologie și diverse tratamente cu electricitate.
Consult.: 8-12 a. m. 2-7 p. m.
Telefon. 42 5

S-a adus la Constanța și s'a pus în vânzare, en-gros și en-detail, în Str. Atelierelor No. 33, în locul D-lui Ionel Poenaru

APĂ de BORVIZ
din Izvorul „Ferdinand”, dela ZIZIN, jud. Brașov

Apă minerală naturală, alcalină, iodată, carbogazoasă, nu îngreșește vinul

Apa de Zizin, conținînd puțin clorur de sodiu, poate fi mai cu seamă folositoare bolnavilor cu rinichi și tuturor suferinșilor de stomac și în special celor în vîrstă.

Tîrgul cerealelor
Cerealele sosite și vîndute în ziua de 29 Mai 1934

Căruțe	suta de kgr.
1 Grâu de toamnă	320
8 Orz	130-140
8 Orz	140-160
51 Porumb	75-155

DOCTORUL
L. L. ROSENBLATT
SPECIALIZAT LA PARIS
SIFILIS — PIELE — COPII
Tratamente electrice
RAZE ULTRA-VIOLETE
Consult.: 8—10 a. m. 4—8 p. m.
Str. CAROL 133 61

Doctor
I. W. SCHIMBERSKY
specialistă
în
Dentistică
și
„Cosmetica Medicală”
Strada Carol No. 95
Telefon 366

Doctor
B. TATARSKY
Specializat la Berlin
BOLI ȘI OPERAȚIUNI DE NĂS, GAT ȘI URECHI
BOLI DE BRONȘI și ESOFAG, STRICTURI și DELATAȚIE ESOFAGULUI (Broncho-esofagoscopie)
Raze X — Röntgen, Radiografie și Radioscopie, Raze ultraviolete diatermie
Consult.: 8-12 dim.—1-7 d.a
Bulevardul Elisabeta No. 5
în fața Cazinoului
Telefon 117

Loteria de Stat Noul plan conține câștiguri enorm mărite.
1 câștig de 8 milioane, 3 milioane, 2 milioane și 19 de un milion.
Toată lumea preferă lozurile colecturii „**BOGOSIAN**”, — Constanța, Str. Carol vis-a-vis de Poștă care vă oferă cea mai mare șansă de câștiguri. Tragerile clasei II-a la 5 și 6 Iunie 1934.
Cu o simplă cerere se trimite lozuri în provincie, franco de ori-ce speze.